

Bruxelles, 8. prosinca 2023.
(OR. en)

16450/23

RECH 543
COH 96
COMPET 1235

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	8. prosinca 2023.
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	15118/23
Predmet:	Jačanje uloge i učinka istraživanja i inovacija u procesu oblikovanja politika u Uniji – zaključci Vijeća (odobreni 8. prosinca 2023.)

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o *jačanju uloge i učinka istraživanja i inovacija u procesu oblikovanja politika u Uniji*, koje je Vijeće odobrilo na 3993. sastanku.

**ZAKLJUČCI VIJEĆA O JAČANJU ULOGE I UČINKA ISTRAŽIVANJA I INOVACIJA U
PROCESU OBLIKOVANJA POLITIKA U UNIJI**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

PODSJEĆAJUĆI NA:

- svoje zaključke iz prosinca 2020.¹ o novom europskom istraživačkom prostoru (EIP), u kojima se govori o potrebi za učinkovitijim iskorištavanjem potencijala istraživanja i inovacija za društvo i gospodarstvo te u kojima je ponovno potvrđen cilj ulaganja 3 % BDP-a Unije u istraživanje i razvoj. Kako bi se ulaganjima i reformama dala prednost, države članice mogle bi ažurirati svoje nacionalne ciljeve tako da uzmu u obzir nove prioritete Unije i nacionalne okolnosti,
- svoje zaključke o podatkovnim tehnologijama za poboljšanje „bolje regulative” iz svibnja 2021.², u kojima se naglašava činjenica da je pouzdan postupak donošenja odluka utemeljen na dokazima ključan preduvjet za predviđanje potencijala i rizika tehnologija u nastajanju, kao i potreba za ulaganjem zajedničkih napora za jačanje otpornosti Europe i ostvarenje boljih politika i predvidljivijeg, dosljednijeg i učinkovitijeg regulatornog otpornog na buduće promjene i pogodnog za inovacije,
- svoje zaključke iz rujna 2021.³ o globalnom pristupu istraživanju i inovacijama – Europskoj strategiji za međunarodnu suradnju u svijetu koji se mijenja, u kojima se naglašava da bi se globalni pristup Unije istraživanju i inovacijama trebao temeljiti na načelima otvorenosti, multilateralizma utemeljenog na pravilima, zajedničkih vrijednosti i prioriteta, olakšavanja protoka znanja i razmjene ideja te u kojima se ističe važnost uključivanja globalnog pristupa istraživanju i inovacijama u vanjsko djelovanje Unije,

¹ 13567/20.

² 9215/21, t. 9 i 17.

³ 12073/21.

- svoje zaključke iz studenoga 2021.⁴ o budućem upravljanju europskim istraživačkim prostorom, u kojima se prepoznaje da društvo u većoj mjeri uvažava ulogu istraživanja i inovacija te njihova iskorištavanja u suočavanju sa sadašnjim i budućim društvenim i gospodarskim izazovima te izazovima u području okoliša i da ima u vezi s time veća očekivanja,
- svoju Preporuku o Paktu za istraživanje i inovacije u Europi iz studenoga 2021.⁵, u kojoj se utvrđuju prioritetna područja za zajedničko djelovanje i zajednički skup vrijednosti i načela za istraživanje i inovacije u Uniji, uključujući načelo stvaranja vrijednosti te društveni i gospodarski učinak istraživanja i inovacija, zajedno s poboljšanim mehanizmima koordinacije i praćenja politika u EIP-u,
- svoje zaključke iz listopada 2022.⁶ o tematskom izvješću Europskog revizorskog suda br. 15/2022 naslovljenom „Mjere za širenje sudjelovanja u programu Obzor 2020. dobro su osmišljene, ali postizanje održivih promjena uglavnom će ovisiti o naporima nacionalnih tijela”, u kojima se, među ostalim, prima na znanje preporuku Revizorskog suda da se radi na postizanju geografski uravnoteženije razine sudjelovanja zemalja širenja u mjerama širenja te poziva Komisiju da, u slučaju pojave kontinuirane i znatne neravnoteže, procijeni potrebu za prilagođenijim djelovanjima i ciljanim aktivnostima umrežavanja, uz istodobno osiguravanje da se dodjela sredstava i dalje temelji na načelu izvrsnosti,
- svoju Preporuku o vodećim načelima za vrednovanje znanja iz prosinca 2022.⁷, u kojoj se upućuje na potrebu za jačanjem struktura, procesa i praksi pri upotrebi rezultata istraživanja i znanstvenih spoznaja za osmišljavanje i provedbu javnih politika te izradu i reviziju normi,

⁴ 14308/21.

⁵ SL L 431, 2.12.2021., str. 1–9.

⁶ 13426/22.

⁷ SL L 317, 9.12.2022., str. 141–148.

- svoje zaključke iz prosinca 2022.⁸ o Novom europskom programu za inovacije, u kojima se ističe potreba za poboljšanjem i konsolidacijom inovacijskih ekosustava s obzirom na to da se Europa i dalje suočava s velikim regionalnim i nacionalnim razlikama i kontinuiranim inovacijskim jazom, te u kojima se također naglašava da inovacijski ekosustavi imaju snažnu regionalnu i nacionalnu dimenziju koju bi trebalo u potpunosti uzeti u obzir pri razvoju inovacijske politike,
- svoje zaključke o tematskom izvješću Europskog revizorskog suda br. 23/2022 naslovljenom „Sinergije između programa Obzor 2020. i europskih strukturnih i investicijskih fondova – Još nije iskorišten puni potencijal”⁹ iz ožujka 2023., u kojima se potiče uključivanje sinergija u strateško planiranje, programiranje i provedbu, prema potrebi, primjerice u strategije pametne specijalizacije (S3), kako bi se iskoristio puni potencijal ulaganja u europski sektor istraživanja i inovacija,
- svoje zaključke iz lipnja 2022.¹⁰ o vrednovanju istraživanja i provedbi otvorene znanosti, u kojima se predlaže da se razvoj sustava za vrednovanje istraživanja u Europi temelji, među ostalim, na vodećim načelima uz uvažavanje „različitih mogućnosti za razvoj karijere i svih istraživačkih i inovacijskih aktivnosti, uključujući (...) potporu oblikovanju politika na temelju dokaza”,

⁸ 15602/22.

⁹ 7258/23.

¹⁰ 10126/22.

- Uredbu (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost¹¹, pri čemu se područje primjene Mehanizma odnosi na područja politike od europske važnosti podijeljena u šest stupova, a to su zelena tranzicija; digitalna transformacija; pametan, održiv i uključiv rast, uključujući gospodarsku koheziju, radna mjesta, produktivnost, konkurentnost, istraživanje, razvoj i inovacije te unutarnje tržište koje dobro funkcionira, s jakim MSP-ovima; socijalna i teritorijalna kohezija; zdravlje te gospodarska, socijalna i institucionalna otpornost s ciljem, među ostalim, povećanja pripravnosti za krize i kapaciteta za odgovor na krize; te politike za sljedeću generaciju, djecu i mlade, kao što su obrazovanje i vještine,
- komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljenu „Unija ravnopravnosti: Strategija za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025.”¹², koja među ostalim uključuje ciljeve politike povezane s ukidanjem razlika na temelju spola na tržištu rada, postizanjem jednakog sudjelovanja u različitim sektorima i postizanjem rodne ravnoteže u donošenju odluka i politici.

NAGLAŠAVAJUĆI DA:

- cilj EIP-a koji se odnosi na stvaranje jedinstvenog prostora bez granica za istraživanje, inovacije i tehnologiju trebao bi biti temelj europske politike u području istraživanja i inovacija te izrade i provedbe programa,
- mjerama politike u području istraživanja i inovacija, uz odgovarajuće osmišljavanje povezanih djelovanja, olakšava se pozitivan učinak na društvo, gospodarstvo i okoliš te se doprinosi jačanju demokracije i povećanju otpornosti Unije,
- znanstveno utemeljenim procesima oblikovanja politika može se poboljšati kvaliteta i povećati usklađenost inicijativa politike u različitim sektorima i upravama,

¹¹ SL L 57, 18.2.2021., str. 17–75.

¹² 6678/20.

- postojećim inicijativama politike u raznim sektorima predviđa se stalna potreba za inovacijama u cilju promicanja gospodarskog razvoja, zaštite okoliša i društvenog napretka, za što su potrebni snažni ekosustavi istraživanja i inovacija. Ti ekosustavi i njihovi akteri mogu doprinijeti smanjenju postojećeg inovacijskog jaza na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini putem kontinuiranih nacionalnih napora i zajedničkog smjera država članica,
- Mehanizam za oporavak i otpornost osmišljen je kao privremena pomoć državama članicama u stvaranju održivijih i otpornijih europskih gospodarstava i društava koji su spremniji za izazove i mogućnosti zelene i digitalne tranzicije. Jačanjem odgovora na cikličke događaje ili događaje nastale stjecajem okolnosti, primjerice ublažavanjem gospodarskih i društvenih posljedica pandemije koronavirusa, u skladu s relevantnim preporukama za pojedine zemlje utvrđenima u preporukama u okviru europskog semestra, Mehanizam za oporavak i otpornost omogućio je nekolicini država članica da razviju nova ulaganja i reforme utemeljene na politikama i dokazima kojima se dopunjuju drugi nacionalni i drugi fondovi i instrumenti EU-a.

I. Znanost u javnopolitičkom procesu za poboljšanje života građana i jačanje demokracije

1. PODSJEĆA na dugu tradiciju Unije da se u podupiranju i poboljšanju donošenja odluka, kao i kvalitete, djelotvornosti, učinkovitosti i učinka javnih politika oslanja na znanost i najbolje dostupne, na dokazima utemeljene spoznaje u svim disciplinama (koncept „znanost za politiku”). Osmišljavanje, praćenje i evaluacija politika utemeljenih na dokazima oslanjali su se, uz druge vrste znanja, na procese izravnog uključivanja znanstvenih zajednica i/ili mehanizme znanstvenog savjetovanja kako bi se političkim tijelima pružila potpora u izvršavanju njihovih dužnosti.

Doprinos znanosti poboljšanju oblikovanja javnih politika

2. NAGLAŠAVA da su za jačanje konkurentnosti Unije i provedbe politika Unije radi suočavanja s globalnim izazovima EIP-u potrebni:
- a. snažan ekosustav istraživanja i inovacija u svim državama članicama, koji je utemeljen na izvrsnosti i koji će dodatno olakšati stvaranje visokokvalitetnih znanstvenih spoznaja, provedbu politika otvorene znanosti, kao i razvoj tehnologija i inovacija, uključujući socijalne inovacije, sa snažnim društvenim, gospodarskim i okolišnim učinkom;
 - b. uspješne znanstvene i inovacijske zajednice koje potiču talente i sposobne su i spremne doprinijeti napretku naših demokratskih društava tako da ostvaruju znanstvene i tehnološke ciljeve utvrđene na temelju pristupa „odozgo prema dolje” i „odozdo prema gore”, ostvaruju opipljive rezultate i priopćuju ih oblikovateljima politika i široj javnosti;
 - c. pojačano, koordinirano, ciljano i sinergijsko financiranje na razini Unije i na nacionalnoj razini kako bi se bolje odgovorilo na prioritete i izazove Unije i država članica;
 - d. izgradnja kapaciteta koji mogu doprinijeti poboljšanju izvrsnosti i konkurentnosti na nacionalnoj razini te smanjenju rascjepkanosti i razlika u području istraživanja i inovacija među državama članicama i unutar njih;
 - e. poboljšana sposobnost suradnje u području istraživanja i inovacija s međunarodnim partnerima te između zemalja i globalnih regija, uz istodobno ostvarivanje strateške autonomije Unije radi zaštite interesa Unije na globalnoj razini i radi očuvanja otvorenoga gospodarstva.

3. SMATRA da bi sva područja znanosti, uključujući društvene i humanističke znanosti, zbog toga što generiraju spoznaje utemeljene na dokazima, trebala imati važniju ulogu u procesu oblikovanja politika, odnosno u utvrđivanju političkih izazova, analizi najnovijih dostignuća i osmišljavanju rješenja. Ti bi elementi mogli biti dio nalaza koji se uključuju u aktivnosti predviđanja i procjene učinka. PODSJEĆA da bi to trebalo postići u skladu s načelima bolje regulative u kojima se znanstveni dokazi priznaju kao jedan od njezinih temelja. Znanost bi također trebala biti ključan dio procesa pripreme političkih odluka, kao i njihove provedbe, evaluacije i priopćavanja. NAGLAŠAVA važnost uključivanja najboljih dostupnih znanstvenih dokaza u procjene učinka radi potpore procesu donošenja političkih odluka za povećanje vjerodostojnosti javnog djelovanja i povjerenja građana u javno djelovanje, kao i dodane vrijednosti zakonodavstva.
4. NAGLAŠAVA da bi znanstvene spoznaje i znanstveni savjeti trebali biti pouzdani, provjerljivi, utemeljeni, relevantni i transparentni, uz puno poštovanje znanstvene slobode, integriteta i etičkih načela, kako bi se poduprlo oblikovanje politika utemeljenih na dokazima. PODSJEĆA na to da se znanost i spoznaje utemeljene na dokazima temelje na strogom metodološkom okviru, usprkos postojanju metodoloških ograničenja i nesigurnosti. POTIČE transparentnu i odgovornu komunikaciju u pogledu znanstvenih procesa i diseminaciju znanstvenih dokaza koji se predočavaju oblikovateljima politika, kao i društveni angažman i sudjelovanje građana u političkim procesima povezanim s istraživanjem i inovacijama, u skladu s demokratskim vrijednostima. UVIĐA potrebu za izgradnjom i proširenjem kapaciteta za znanstveno savjetovanje o politikama kako bi se olakšale aktivnosti u okviru vrednovanja znanja za oblikovanje politika.
5. ISTIČE da je otvorena znanost isto tako ključna za oblikovatelje politika i društvo u cjelini kad je riječ o pristupu besplatnim znanstvenim spoznajama najviše kvalitete i primjeni tih spoznaja. Time se povećava otpornost na dezinformacije, sprečava otpor prema znanju i promiče povjerenje javnosti u znanost i oblikovanje politika utemeljenih na dokazima.

Upravljanje u donošenju odluka

6. PODSJEĆA na to da je oblikovanje javnih politika usmjereno na podupiranje dobrobiti građana i da uključuje političke, financijske, gospodarske, okolišne i socijalne elemente te da bi znanstvene spoznaje i savjeti trebali poslužiti kao izvor informacija za oblikovatelje politika.
7. ISTIČE da interdisciplinarne spoznaje utemeljene na dokazima, inovativni procesi i znanstveni savjeti mogu doprinijeti ciljevima sektorskih politika u raznim dimenzijama politika. ISTIČE činjenicu da mobilizacija zajednica za istraživanje i inovacije u promicanju međusektorskog razumijevanja znanstvenih spoznaja na razini cijele vlade može poslužiti za uklanjanje tradicionalnih podjela sektorskih politika, promicanje međusektorskog učenja unutar EU-a i uzajamnog učenja među državama članicama te poboljšanje usklađenosti, relevantnosti i očekivanog učinka javnih politika.
8. UVIĐA da se među državama članicama razlikuju primjena spoznaja utemeljenih na dokazima i znanstvenih savjeta te načini njihova uključivanja u javne politike, ovisno o razini upravljanja, savjetodavnim ekosustavima sektorske politike i uređenim administrativnim postupcima. PRIMA NA ZNANJE da posrednici, kao što su neke strukture ili mehanizmi za znanstveno savjetovanje, uključujući Skupinu glavnih znanstvenih savjetnika Europske komisije i Europski forum znanstvenih savjetnika, mogu imati ulogu u okupljanju istraživača i oblikovatelja politika te da mogu predstaviti opcije politike utemeljene na dokazima radi potpore razvoju politika.

Buduća djelovanja

9. POTIČE Komisiju da u suradnji s državama članicama:

- a. detaljnije razradi koncept „znanosti za politiku” i promiče ulogu znanstvenih spoznaja i spoznaja utemeljenih na dokazima te njihovu međusektorsku integraciju u javne politike, i to na sljedeći način:
 - i. daljnjim podizanjem svijesti društva o dodanoj vrijednosti uključivanja znanstvenih spoznaja u osmišljavanje, razvoj i primjenu javnih politika, a time i jačanja povjerenja društva u znanost i istraživanje, kao i povjerenja oblikovatelja politika u istraživače;
 - ii. nastavkom rada na mapiranju postojećih praksi vrednovanja znanja u oblikovanju politika i nacionalnih institucionalnih sustava i mehanizama za znanstveno savjetovanje;
 - iii. analizom potreba tijela za oblikovanje politika za znanstvenim spoznajama i spoznajama utemeljenima na dokazima, kao i potreba istraživača i inovatora za razumijevanjem procesa oblikovanja politika. Na te se potrebe može odgovoriti primjerenim aktivnostima osposobljavanja koje obuhvaćaju upotrebu znanstvenog i akademskog stručnog znanja za evaluaciju javnih politika, kao odgovor na zahtjeve za znanstvenim savjetodavnim procesima, mehanizmima i instrumentima na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Tim bi se aktivnostima trebalo potaknuti prihvaćanje znanstvenih savjeta u postupcima donošenja odluka;
 - iv. razvojem relevantnih alata kojima se omogućuje kontinuirano uzajamno učenje, poticanjem razmjene primjera najbolje prakse u okviru znanosti za politiku na nacionalnoj razini i razini Unije te promicanjem međusektorske mobilnosti i mjera za izgradnju kapaciteta, s posebnim naglaskom na njihovim konkretnim koristima za društvo;
 - v. prepoznavanjem činjenice da su aktivnosti u okviru znanosti za politiku jedan od elemenata za procjenu znanstvenih kapaciteta istraživačkih institucija i napretka u karijeri istraživača te podupiranjem sudjelovanja istraživača na početku karijere u tim aktivnostima;

- vi. pružanjem odgovarajućih poticaja istraživačima da se uključe u aktivnosti u okviru znanosti za politiku koje imaju velik utjecaj;
 - vii. uvažavanjem rodno osviještene politike u okviru znanosti za politiku, među ostalim promicanjem karijera žena u znanosti kako bi se doprinijelo uklanjanju jaza na tržištu rada, kao i u istraživačkom sadržaju kako bi se izbjegle rodne predrasude u bazi znanstvenih dokaza;
- b. potiče uspostavu ekosustava znanosti za politiku kako bi se poduprle i povezale znanstvene zajednice i zajednice koje oblikuju politike u Uniji na temelju načela i vrijednosti Pakta za istraživanje i inovacije u Europi;
 - c. promiče suradnju mreža relevantnih aktera unutar Unije, razmjenu primjera najbolje prakse i uzajamno učenje te uspostavu dvosmjernih komunikacijskih kanala kako bi se obogatio dijalog između znanstvenih zajednica i oblikovatelja javnih politika u različitim područjima politika, uključujući istraživanja i inovacije, a time i promiče društveni angažman, ne dovodeći u pitanje postojeće dijaloge o politikama.
10. POZIVA Komisiju da promiče instrumente i aktivnosti kojima se uvažava koncept „znanost za politiku”, uključujući njegovu dimenziju vrednovanja znanja, te da dodatno razvije alate i programe za međusektorske dijaloge, osposobljavanje i mobilnost osoblja između znanstvenih institucija i javnih uprava te da potiče upotrebu postojećih alata i programa. Trebalo bi prepoznati i podržati važnu ulogu koju to osoblje ima u posredovanju i povezivanju različitih struktura.
11. POZIVA Komisiju da potiče upotrebu Instrumenta za tehničku potporu i instrumenta za političku podršku kako bi se pružila potpora oblikovateljima javnih politika i ojačale javne strukture za znanstveno savjetovanje.

II. Snažnija uloga lokalnih i regionalnih inovacija u jačanju konkurentnih ekosustava istraživanja i inovacija

12. PODSJEĆA na to da je regionalni razvoj u prvome redu odgovornost nacionalnih i regionalnih vlada, koje se mogu koristiti fondovima kohezijske politike Unije i strategijom pametne specijalizacije (S3) kako bi povećale razinu interakcije i suradnje među dionicima različitih inovacijskih ekosustava i smanjile razlike. NAGLAŠAVA da Unija ima važnu ulogu i u promicanju međuregionalne suradnje i razmjene primjera najbolje prakse koja nadilazi nacionalne granice.
13. ISTIČE da bi, uz druge programe financiranja, okvirni program za istraživanja i inovacije trebao nastaviti poticati istraživačku izvrsnost u svim državama članicama. SMATRA da bi se, ne dovodeći u pitanje pregovore o budućim programima EU-a za istraživanja i inovacije, većom koordinacijom među inovacijskim ekosustavima i učinkovitijom upotrebom svih kapaciteta i resursa na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini poboljšala konkurentnost i uspješnost Unije u području inovacija.
14. PODSJEĆA na to da regionalni i lokalni akteri imaju važnu ulogu u izgradnji globalno konkurentnih ekosustava i strategija rasta u području istraživanja i inovacija. Izgradnja lokalnih kapaciteta i početna ulaganja temelj su uspješnog europskog inovacijskog ekosustava kojim se ostvaruje europska konkurentnost.
15. PODSJEĆA na to da bi se novi EIP trebao temeljiti na povjerenju i zajedničkoj odgovornosti, uz sudjelovanje dionika i građana i oslanjanje na društveni angažman, raznolikost i prednosti europskih ekosustava istraživanja i inovacija. PRIMA NA ZNANJE napore koje Komisija ulaže u mjerenje uspješnosti nacionalnih i regionalnih sustava istraživanja i inovacija u Uniji s pomoću godišnje Europske ljestvice uspjeha u inoviranju i dvogodišnjeg pregleda rezultata regija u području inovacija, koji pokazuju da, unatoč činjenici da je većina država članica EU-a povećala svoju uspješnost, među njima i dalje postoji znatan inovacijski jaz. PONAVLJA da Europa ima velik potencijal za jačanje uspješnosti svojih ekosustava istraživanja i inovacija. PRIMA NA ZNANJE mogućnost bliskije suradnje i koordinacije u području istraživanja i inovacija u EIP-u između europske, nacionalne i regionalne razine kako bi se smanjio jaz u području istraživanja i inovacija diljem Unije.

16. PODSJEĆA na to da se u Novom europskom programu za inovacije naglašava izazov jačanja međusobne povezanosti europskih inovacijskih ekosustava. ISTIČE činjenicu da regionalna dimenzija obuhvaća ruralna i urbana područja koja iziskuju veću fleksibilnost i uključivost instrumenata potpore te napredak u višerazinskoj koordinaciji politika između tijela EU-a te nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela.
17. PRIMA NA ZNANJE cilj Novog europskog programa za inovacije da konsolidira i poveže višestruke i geografski raspršene inovacijske ekosustave u Europi te PRIMA NA ZNANJE regionalne inovacijske doline i pilot-projekt u vezi s partnerstvima za regionalne inovacije – inicijative čiji je cilj olakšati prekograničnu suradnju manje inovativnih regija i onih inovativnijih s komplementarnim strategijama S3.
18. PREPOZNAJE to da inovacije uključuju niz sektora i obuhvaćaju tehnološke i socijalne inovacije. SMATRA da je usmjerenost Novog europskog programa za inovacije na visokotehnološke inovacije, talente i poduzetništvo prikladna za konsolidaciju i razvoj tehnološkog vodstva, konkurentnosti i strateške autonomije Unije, uz istodobno očuvanje otvorenoga gospodarstva. ISTIČE potrebu da se državama članicama i regijama koje su u području inovacija u usponu ili ostvaruju umjeren napredak pruži potpora za sudjelovanje u visokotehnološkim projektima, uz jačanje suradnje s vodećim i vrlo inovativnim državama članicama i regijama, te da se poduzeća povežu s najsuvremenijom znanosti kako bi se olakšao pristup financiranju te privukli i zadržali talenti.

Potreba za poboljšanjem upravljanja nacionalnom i regionalnom suradnjom i usklađivanjem portfelja politika

19. PODSJEĆA na ulogu kohezijske politike Unije i strategije S3 u poticanju inovacija i konkurentnosti u svim državama članicama i regijama EU-a. ISTIČE činjenicu da bi inicijative kojima se podupiru europski ekosustavi istraživanja i inovacija i nove inicijative pokrenute radi provedbe Novog europskog programa za inovacije trebale biti osmišljene tako da stvaraju sinergiju s fondovima kohezijske politike i fondovima za istraživanje i inovacije, uzimajući pritom u obzir nacionalnu i regionalnu odgovornost i različite zakonodavne okvire.

20. ISTIČE da bliska razmjena i suradnja između manje inovativnih i vrlo inovativnih država članica i regija EU-a mogu učinkovito doprinijeti daljnjem razvoju kapaciteta za istraživanje i inovacije te smanjenju razlika među njima. PODSJEĆA na to da Komisija potiče regionalne inovacijske ekosustave putem okvira za pametnu specijalizaciju i PREPORUČUJE da Komisija ocijeni učinak nedavnih inicijativa kao što je regionalni program za inovacije Europskog instituta za inovacije i tehnologiju te da uspostavi veze između različitih vodećih inicijativa Novog europskog programa za inovacije.
21. PODUPIRE globalni pristup EU-a istraživanju i inovacijama u cilju promicanja suradnje radi usklađivanja međunarodnih politika u području istraživanja i inovacija s ciljevima održivog razvoja kako bi se poboljšala međunarodna suradnja europskih inovacijskih ekosustava, na temelju načela i vrijednosti Pakta za istraživanje i inovacije u Europi.
22. ISTIČE da su istraživačke infrastrukture temeljni stup izvrsnih ekosustava istraživanja i inovacija koje privlače korisnike iz različitih znanstvenih područja i olakšavaju suradnju te da su postale multidisciplinarna središta na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, čime se omogućuje uzajamno obogaćivanje među disciplinama, kako je navedeno u Izjavi s Tenerifea o globalnoj dimenziji i održivosti istraživačkih infrastrukture.

Buduća djelovanja

23. POZIVA Komisiju da:
- a. iskoristi konkurentnost europskih regionalnih inovacijskih ekosustava, promiče njihov učinak u međuregionalnim pametnim specijalizacijama i iskoristi komplementarnost kapaciteta za istraživanje i inovacije, posvećujući pritom pozornost potrebi za ostvarivanjem napretka u premošćivanju inovacijskog jaza u Europi jačanjem znanstvene baze i inovacijskih ekosustava u svim zemljama i regijama EU-a;
 - b. u suradnji s državama članicama, prema potrebi, uvede mjere za koordinaciju Unijinih, nacionalnih i regionalnih inicijativa za privlačenje ili zadržavanje talenata i poboljšanje njihovih kapaciteta za istraživanje i inovacije;

- c. u suradnji s državama članicama poveća koordinaciju između istraživanja i inovacija i drugih relevantnih politika, posebno digitalnih i industrijskih politika, radi usmjeravanja na izvrsnost i učinak te kako bi se poduprle transformativne inovacije i inovativni industrijski vrijednosni lanci te mobilizirali inovacijski centri;
- d. u suradnji s državama članicama utvrdi i promiče politike u području istraživanja i inovacija utemeljene na dokazima, s ciljem usmjeravanja na specifične nacionalne, regionalne i lokalne izazove i potrebe, čime se doprinosi strateškim prioritetima Unije i nacionalnim strateškim prioritetima;
- e. u suradnji s državama članicama pojača suradnju između Unije i trećih zemalja u okviru pristupa Tima Europa, putem specifičnih djelovanja kojima se podupiru međunarodni ekosustavi istraživanja i inovacija u okviru strategije EU-a *Global Gateway* i Komisijina globalnog pristupa istraživanju i inovacijama. Konkretno, poziva Komisiju da pojača suradnju s latinoameričkim i karipskim državama, u kontekstu sastanka na vrhu šefova država i vlada EU-a i CELAC-a.

III. Utjecaj Mehanizma za oporavak i otpornost na ključne ciljeve politike Unije u području istraživanja i inovacija i EIP

- 24. ISTIČE da bi se reformama i ulaganjima na temelju Mehanizma posebno trebala poboljšati otpornost, pripravnost na krizu, sposobnost prilagodbe i potencijal za rast država članica, čime bi se doprinijelo strateškoj autonomiji Unije i otvorenom gospodarstvu, stvorila europska dodana vrijednost te promicala gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija. Mjere u području istraživanja i inovacija koje se financiraju iz Mehanizma za oporavak i otpornost mogu doprinijeti preobrazbi europskog ekosustava istraživanja i inovacija na sljedeće načine:
 - a. održivim reformama i povezanim javnim ulaganjima na nacionalnoj razini, pri čemu bi mnoge države članice znatan dio svojih ulaganja i reformi u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost posvetile istraživanju i inovacijama, s ciljem postizanja sistemskog društvenog učinka i promjena kao pokretača gospodarstva utemeljenog na znanju;

- b. izgradnjom raznolikog EIP-a koji dobro funkcionira i temelji se na izvrsnosti te čiji je cilj pronalaženje rješenja za postizanje prioriteta Unije i nacionalnih prioriteta, kao što su zelena i digitalna tranzicija, kao i za suočavanje s drugim važnim društvenim izazovima.
25. ISTIČE da su u nekoliko slučajeva države članice u fazu osmišljavanja svojih djelovanja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost uključile, ako je to bilo moguće, određena ulaganja kako bi dopunile, ojačale i uspostavile sinergiju, uključujući dodatnost Mehanizma s drugim fondovima Unije te s tradicionalnim instrumentima i mjerama u području istraživanja i inovacija iz nacionalnih i europskih fondova za istraživanje i inovacije.
26. ISTIČE da Mehanizam za oporavak i otpornost ima vremenski ograničenu strukturu, financiranje i provedbu te uključuje pravila o dodatnosti i komplementarnosti fondova koja su državama članicama omogućila da djeluju u skladu s nacionalnim i europskim prioritetima. NAGLAŠAVA da se Uredbom o Mehanizmu za oporavak i otpornost omogućuje sinergija s drugim programima i instrumentima Unije. PODSJEĆA na to da je sinergija između programa Unije te nacionalnih i, ako su dostupni, regionalnih programa za financiranje istraživanja i inovacija i dalje velik izazov i prilika za postizanje cilja jačanja europskih znanstvenih i tehnoloških temelja. POZDRAVLJA napore koje su Komisija i države članice uložile u suočavanje s trajnim izazovima i POZIVA ih da nastave s tim radom.
27. PODSJEĆA na ulogu koju planovi za oporavak i otpornost, okvirni program Unije za istraživanje i inovacije i instrumenti kohezijske politike mogu imati u podupiranju novog EIP-a. POTVRĐUJE da su u nekoliko slučajeva države članice dodijelile sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost djelovanjima u okviru politika u području istraživanja i inovacija kojima se mogu poduprijeti neki od prioriteta novog EIP-a, kao što su:
- a. promicanje rodne ravnopravnosti u području istraživanja i inovacija. ISTIČE da su neke države članice uključile mjere rodno osviježene politike, kao što su daljnji programi za potporu poduzetnicama i njihovu stručnom usavršavanju te za privlačenje talentiranih žena prema karijerama u području znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike, kao i djelovanja za smanjivanje rodnog jaza u području istraživanja i inovacija;

- b. promicanje teritorijalne kohezije putem istraživanja i inovacija. ISTIČE da su neke države članice uključile mjere za jačanje nacionalnih i regionalnih ekosustava istraživanja i inovacija te teritorijalne kohezije, kao i mjere za olakšavanje koordinacije i boljih sustava upravljanja među nacionalnim i regionalnim tijelima.

Buduća djelovanja

- 28. PODSJEĆA na to da Komisija provodi evaluaciju Mehanizma za oporavak i otpornost u sredini programskog razdoblja, koja će biti provedena do veljače 2024. POZIVA Komisiju da provede zasebnu studiju kojom bi se dopunila ta evaluacija, izbjegavajući pritom svako udvostručavanje, koja bi bila usredotočena na djelovanja u području istraživanja i inovacija uključena u Mehanizam za oporavak i otpornost kako bi se poduprlo učenje o politikama te kojom bi se u obzir uzele i razlike u načinu na koji su osmišljeni Mehanizam za oporavak i otpornost i drugi fondovi Unije s obzirom na:
 - a. doprinos poticanju zelene i digitalne tranzicije i, prema potrebi, smanjenju razlika u području istraživanja i inovacija na regionalnoj i nacionalnoj razini te promicanju rodne ravnopravnosti;
 - b. doprinos jačanju nacionalnih sustava istraživanja i inovacija;
 - c. doprinos mjera u području istraživanja i inovacija iz nacionalnih planova za oporavak i otpornost unapređenju Programa politike EIP-a i Novog europskog programa za inovacije;
 - d. razmjere u kojima su države članice iskoristile sinergiju između Mehanizma za oporavak i otpornost i drugih fondova Unije u području istraživanja i inovacija te djelovanja sektorske politike u kojima znanost i tehnologija imaju važnu ulogu, uz utvrđivanje provedenih instrumenata i mehanizama, kao i prepreka koje ometaju kombiniranje različitih izvora, te uz dokumentiranje primjera najbolje prakse radi olakšavanja uzajamnog učenja.
- 29. POZIVA Komisiju da obavijesti države članice o nalazima te studije radi budućeg razvoja politika u području istraživanja i inovacija na europskoj i nacionalnoj razini te o nalazima evaluacije Mehanizma za oporavak i otpornost u sredini programskog razdoblja. PODSJEĆA

na to da postojeći alati Komisije, kao što su Instrument za tehničku potporu i instrument za političku podršku u okviru programa Obzor, mogu pomoći u izradi i provedbi reformi.
